

Μα πρὸς εἶσαι σύ, ὦ θεά, ποῦ μ' ἐμάγεψες μετ' τὴ χάρη σου καὶ τὴν ὀμορφιά ;
 —'Ακολούθα με στὰ ἐνδοσιμένα τῆς ζωῆς λειβάδια.
 Τῆς Εὐτυχίας σκλάβος πάντα νῆσαι.
 —Πλουσιὰ σκλαβιά !

ΔΟΞΗΓΡΙΝ

ΕΥΠΝΑ ΡΩΜΗ

ΚΑΙ ΚΑΤΩ ΤΟ ΡΟΥΣΦΕΤΙ *

(Συνέχεια)

Ὁ ἄνθρωπος, ὅταν καταλαβαίνει πῶς ἔχει τῆς πλάταις γαλαί, πῶς ἔχει συντρόφους, ἔχει καὶ καρδιά, καὶ ζήφυγος κι' ἄν ἦναι.

Ἄν τύχη καὶ εἶναι καὶ ἀντροσιωμένος, γίνεται περισσότερο ἀκόμα, γιατί λογαριάζει καὶ τοὺς συντρόφους του.

Καμπόσιαι φοραὶς ὅμως, εἶναι καὶ δουλειαίς, ποῦ ἕνας καὶ δύο καὶ τρεῖς δὲ μποροῦν νὰ τῆς κάνουν, γιατί χρειάζονται πολλοί.

Γιὰ νὰ σηκωθοῦνε χίλιας ἐκάδες, μήτε ἕνας, μήτε δύο, μήτε τρεῖς μποροῦνε νὰ τῆς σηκώσουνε, μὰ οἱ πολλοὶ τῆς σηκώνουν ὡς εὐκολία.

Ὅπου φτυοῦνε πολλοὶ, κινεῖ ποτάμι, κι' ὅπου φτυε ἕνας, ξεραίνεται.

Μετ' νὰ εἶμαστε σκρόπιοι καὶ χωριστά, ἕνας ἕνας, καμμιὰ ἀπὸ αὐταίς τῆς δουλειαίς δὲν μπορεῖ νὰ γίνη, κ' ἔτσι εἶναι οὐλα τὰ πράγματα τῆς πατρίδας.

Εἶναι μεγάλα καὶ βαρειά. Κανεὶς μονάχος του δὲν μπορεῖ νὰ τῶν βάνη πλάτη.

Ἐνας κοῦκος δὲν φέρνει τὴν ἄνοιξιν.

Μαζεμένο δὲ βρισκόμαστε ποτέ, καὶ ἔτσι, μετ' αὐτὸν τὸν τρόπο, οὔτε μεῖς, οὔτε ἡ πατρίδα θὰ πάη μπροστά.

Ὅ,τι κάνανε οἱ γονεοὶ μας στὴν Ἐπανάστασι, τὸ κάνανε γιατί ἤσαν οὐλοὶ ἐνωμένοι, ἤσαν ἕνα πρᾶγμα. Ἀπὸ τὴν ἐπανάστασι κι' ἐδόθη, ποῦ σκοπίσαμε, τίποτα δὲν κάναμε, κι' οὐλο ζεπέφτοντας πάμε.

Εἶμαστε, κείνον τὸν καιρό, οἱ πρώτοι καὶ τώρα εἶμαστε οἱ ὑστεροί.

Κείνον τὸν καλὸν καιρὸν τῶν γονέων μας, καθένας εἶχε τὸ συναρί του, κι' ἦταν ἕνα μετ' τὸ συναρί του, εἶχε τὸ χωριό του, κι' ἦταν ἕνα μετ' τὴν ἐπαρχία του, εἶχε τὸ βιλκέτι του, κι' ἦταν ἕνα μετ' τὸ Βιλαέτι του, καὶ τὰ Βιλαέτια μαζὺ ἦσαν ἡ πατρίδα. Κινιότανε ἡ πατρίδα, καὶ πίσω τῆς βρισκότανε τὰ Βιλαέτια, παραπίσω ἡ Ἐπαρχίαίς, κι' ἀκόμη πλεὺ πίσω τὰ χωριά κι' οἱ χωρικοί. Οὐλοὶ οἱ Ἕλληνες στὸ ποδάρι βρισκόσανε. Μετ' τούτον τὸν τρόπο, κάνανε ἢ δὲν κάνανε δουλειά :

Τώρα, καθὼς εἶμαστε, τί δουλειὰ μποροῦμε νὰ κάνομε μαζὺ, ποῦ ὁ ἕνας πᾶει τὴ μιὰ μεριά κι' ὁ ἄλλος τὴν ἄλλη, καὶ τὸν ἴδο δρόμο ποτέ μας δὲν πάμε ;

Ἄνισως τὸ ἐν' ἄλλογο τραβᾶει, καὶ τ' ἄλλο πᾶει κόντρα, μπορεῖ νὰ πάη μπροστά τ' ἀμάξι ;

Ὅπου εἶναι ἡ διαίρεσι, εἶναι κι' ἡ κατάρα τοῦ Θεοῦ, καὶ μαζὺ μετ' τὴν κατάρα ἐρχεται κι' ἡ καταστροφή.

Μετ' τὴν ὁμόνοια ἀρχινεῖ ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ κι' ἡ εὐτυχία.

Γιὰ νὰ φτάση κανεὶς στὰ μεγάλα, χρειάζεται ν' ἀρχίση ἀπὸ τὰ μικρά.

Γιὰ νὰ φτάσομε στὴν ὁμόνοια πρέπει ν' ἀρχίσομε ἀπὸ τὴν ἔνωσι, καὶ νὰ κάνομε καλὴ ἀρχὴ ἀπὸ τούτα, ποῦ γράφω, καὶ σ' αὐτὰ ἀπάνω νὰ γένη ἡ ἔνωσι.

Ὅσοι τὸ λοιπὸν τὰ βροῦνε ὀρθὰ καὶ σωστά, αὐτὰ ποῦ γράφω, ἄς ἐνωθοῦνε ἀναμεταξύ τους, καὶ ποῦ βρισκονται, καὶ ὅταν γίνου δέκα τ' ὀλιγώτερο, φτιάνε Σύλλογο, ποῦ θὰ εἰπῆ, μιὰ Συντροφιά, καὶ στέλνου ἕνα γράμμα, καὶ λένε, πῶς κάνανε τὸ Σύλλογό τους, κι' εἶναι μέσα ὁ τάδε καὶ ὁ τάδε, τὰ ὀνόματά τους.

Ἄνισωστά καὶ δὲν μπορέσουνε νὰ φτιάσουν σύλ-

λογο, ἄς κάνανε, ὅσοι εἶναι τῆς ἴδιας τέχνης, τὸ συναρί τους, ὡς καθὼς πρώτα, τὸν καλὸ τὸν καιρό, οἱ γονεοὶ μας εἶχανε τὰ συναρία τους, ποῦ μεῖς, γιὰ τὸ κακό μας, τ' ἀφήσαμε τώρα.

Οἱ Σύλλογοι εἶναι πάντα καλλίτεροι ἀπὸ τὰ συναρία, γιατί μπαίνουνε μέσα κι' ἄλλοι ποῦ δὲν ἔχουν τὴν ἴδια τέχνη. Μὰ πάλι καλλίτερα εἶναι νὰ γίνη καὶ συναρί, παρὰ νὰ μὴ γίνη τίποτα, γιατί καὶ τὸ συναρί εἶναι ἔνωσι, κι' ἐμεῖς τὴν ἔνωσι θέλομε, γιὰ νὰ λείψη ἡ διαίρεσι.

Χρέος τῶ συντρόφων εἶναι, νὰ ζοῦνε ἀγαπημένοι ἀναμεταξύ τους, ὡς ἀδέρφια. Ἀδέρφια θὰ λέγονται καὶ ἀδέρφια θὰ ἦναι.

Κάθε ἀδερφός ἔχει χρέος νὰ βοηθή, σ' ὅ,τι μπορεῖ, τὸν ἀδερφὸ του, μὰ στὸ δίκιο του ἀπάνω, καὶ ὄχι καὶ στὸ ἀδίκιο, γιατί τὴν ἔνωσι τὴν κάνομε γιὰ καλὸ καὶ ὄχι γιὰ κακό.

Χρέος τους εἶναι ἀκόμη νὰ κάνομε κι' ἄλλους ἀδερφούς, γιὰ νὰ γίνουμε πολλοὶ, καὶ γιὰ νὰ μεγαλώση καὶ ἡ δύναμις μας.

Μὰ μετ' τὸ καλὸ κι' ὄχι μετ' τὸ κακό.

Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ οἱ Ἅγιοι αὐτοῦ Ἀπόστολοι κάνανε δὲ πειράξανε, κανενὸς κακοῦ δὲν ἐκάνανε, καὶ κείνους ἀκόμη, ποῦ τοὺς κάνανε κακό, δὲν τοὺς ζεσινερίζτανε. Ὁ ἴδιος ἔ Χριστὸς ἐσταυρώθη καὶ οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι πάθανε τὰ τόσα μαρτύρια. Μὰ οὐλα τὰ ὑποφέρανε, κι' ἴσα ἴσα γιὰ τούτο, γιατί οὐλα τὰ ὑποφέρανε μετ' ὑπομονή, σταθήκανε ἀξιοί, κι' οὐλον τὸν κόσμο τὸν πήρανε μετ' τὸ μέρος τους, κι' οὐλοὶ πιστέψανε, ὡς τὸ τέλος, πῶς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς δὲν εἶναι τὰ Εἰδωλα, μὰ κείνος ποῦ προσκυνοῦμε τώρα οὐλοὶ οἱ Χριστιανοί.

Τὸ ἴδιο πρέπει νὰ κάνομε κι' ἐμεῖς.

Κανένα νὰ μὴ βιάσομε, οὐλοῦνε νὰ τρερίζουμε νὰ τοὺς κάνομε ἀδερφούς, πείθοντάς τους, πῶς κείνα ποῦ φρονοῦμε εἶνε καλὰ καὶ γιὰ τὴν Πατρίδα καὶ γιὰ μᾶς οὐλους.

Γιὰ τὸν ἴδιον τὸν σκοπὸ θὰ βροῦνε καὶ τρεῖς Ἐφημερίδες, καὶ θὰ γράφουνε κάθε ἡμέρη τὰ ὅσα κακὰ γίνονται, καὶ θ' ἀποδειχθῆ, πῶς τὰ κακὰ αὐτὰ δὲν θὰ γινόντανε, ἀνισωστά καὶ εἶμασε ἐνωμένοι, κι' ἀνισωστά δὲν εἶχαμε, στὸ κεφάλι μας ἀπάνω, τὸ Ρουσφέτι καὶ τὴ Βουλὴ μαζὺ νὰ μᾶς κᾶνη ὅ,τι θέλει.

Καὶ ἡ τρεῖς Ἐφημερίδες θὰ ὑπερασπίζονται τοὺς ἀδερφούς στὸ δίκιο τους, ἀνισωστά καὶ κανένα, ἢ καμμιὰ ἀρχή, τοὺς ἐδικήση, καὶ θὰ στέλνονται, χάρισμα, στοὺς ἀδερφούς, νὰ τῆς διακάζουν οἱ ἴδιοι, καὶ νὰ κάνομε κι' ἄλλους ἀδερφούς.

Τὸ ἐξοδο τῶν Ἐφημερίδων εἶναι μεγάλο καὶ βαρὺ, γιατί ἐμένα, ποῦ δὲν ἔχω πολλὴ κατάστασι, καὶ ποῦ ἔχω καὶ δέκα παιδιά ν' ἀναστήσω. Μὰ τι νὰ κάμω, καὶ πῆρα ἀπάνω μου, πρώτα κ' ἀρχῆς, γιὰ νὰ δώσω τὸ καλὸ παράδειγμα, καὶ δεύτερα, γιὰ νὰ μὴ βρεθῆ κανεὶς νὰ εἰπῆ, πῶς καὶ τούτη ἡ δουλειὰ εἶναι γιὰ τὸ πᾶπλωμα, ὡς καθὼς ἡ ἄλλαις δουλειαίς ποῦ γίνονται τώρα.

Κανεὶς δὲ μπορεῖ νὰ εἰπῆ, πῶς ἡ ἔνωσι, ποῦ πρᾶτεινω, εἶναι κακό πρᾶγμα.

Ἡ ἔνωσις πάντα καλὴ εἶναι, καὶ κείνοι, ποῦ θὰ μποῦνε μέσα, ὄχι μόνον δὲ θὰ ἦναι ζημιωμένοι, παρὰ καὶ θὰ ὠφεληθοῦνε, γιατί θὰ πάψη ἡ ὄχλη, ποῦ ἔχουν ἀναμεταξύ τους, καὶ θὰ ζοῦνε καὶ τῆς τρεῖς Ἐφημερίδες νὰ τοὺς ὑπερασπίζονται.

Ἄς κάνομε, τὸ λοιπὸν, οὐλοὶ τὸ σταυρὸ μας, κι' ὀμπρός.

Μὴ φοβηθοῦμε, ἀνισως καὶ βρεθοῦμε λίγοι στὴν ἀρχή, καλλίτερα λίγοι κι' ἐνωμένοι, παρὰ πολλοὶ καὶ σκρόπιοι, ἕνας ἕνας.

Ἀπὸ λίγοι θὰ γίνουμε πολλοὶ, μετ' τὴν δύναμι τοῦ Θεοῦ, θὰ γίνουμε οἱ περισσότεροι, καὶ τότε ἐμᾶς θὰ περάση, κι' ὄχι κείνους, ποῦ θὰ ἦναι οἱ λιγώτεροι. Κι' ὡς τὸ τέλος, κι' αὐτοὶ μετ' τὸ μέρος μας θ' ἀρθοῦνε.

Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς λέγει :

Κεὶ ποῦ δύο, ἢ τρεῖς συναχθοῦνε στὸ ὄνομά μου, ἐκεῖ εἶμαι κι' ἐγὼ ἀναμεσὸς τους.

Κι' ὅταν ὁ Θεὸς μετ' ἡμῶν οὐδεὶς καθ' ἡμῶν. Χρειάζεται μοναχὰ νὰ συναχτοῦμε σ' ὄνομά του, ποῦ θὰ εἰπῆ γιὰ τὸ καλὸ, καὶ ὄχι γιὰ τὸ κακό, γιατί ὁ Θεὸς εἶναι τὸ καλὸ κι' ὄχι τὸ κακό.

Μακριὰ τὸ λοιπὸν ἀπὸ ἀδικίαίς καὶ παρανομίαίς. Μακριὰ ἀπὸ παρακοὴ τοὺς νόμους καὶ στὴν ἐξουσία.

Ὡς ποῦ ν' ἀλλάξουμε τοὺς νόμους καὶ τὰς ἀρχάς, τοῦ τώρα ἔχομε. πρέπει νὰ τῆς ὑπακούωμε. Ἄλλοιῶτικα δὲ θάχομε μήτε νόμους μήτε ἀρχάς, καὶ θὰ πέσομε σὲ ἀναρχία ποῦ εἶναι μεγαλεῖτερο κακό.

Μακριὰ ἀπὸ στάσεις κι' ἐπαναστάσεις, γιατί καὶ τῆς δυὸ φοραίς ποῦ τῆς δοκιμάσαμε, στὰ σαράντα τρία καὶ στὰ ἑξήντα δύο, καὶ τῆς δυὸ χειρότερας βρεθήκαμε.

Μακριὰ ἀπὸ συνωμοσίαίς.

Οὐλα τούτα εἶναι ἔργατα τοῦ Διαβόλου, ποῦ μποροῦνε νὰ μᾶς φέρουν σὲ διαίρεσις κι' ἐμφυλλίους πολέμους, χωρὶς ὠφέλεια.

Μετ' τὸ καλὸ καὶ μετ' τὸ λόγο, νὰ ἐλπίζουμε, πῶς, μετ' τὴ δύναμι τοῦ Θεοῦ, θ' ἀξιωθοῦμε νὰ ξεφορτωθοῦμε αὐτὸ τὸ φράγκικο Σύνταγμα, καὶ νὰ πάρουμε τὸ δικό μας τὸ Πολίτευμα, τὸ Ἑλληνικό, ὡς καθὼς τὸ εἶχανε οἱ παλαιοὶ Ἕλληνες οἱ προπάτορες μας, ποῦ νὰ ταιριάζη καὶ σ' ἐμᾶς, ὡς καθὼς ταιριάζε καὶ σ' ἐκείνους, ποῦ ἦσαν Ἕλληνες ὡς κι' ἐμᾶς.

Εἶμαι γέρω, κι' ἀνίσως ἐπιθυμῶ νὰ ζήσω λίγα χρόνια ἀκόμη, εἶναι γιὰ ν' ἀξιωθῶ νὰ ἰδῶ τὴν Πατρίδα εὐτυχισμένη.

Μ' Ἑλληνικὸ Πολίτευμα, στερεωμένο σὲ τρεῖς κο- λώνιας.

Πρώτα, ὁ Βασιλεὺς.

Δεύτερα, ἡ Βουλὴ.

Τρίτα, τὰ ἐπαρχιακὰ Συμβούλια, γιὰ νὰ δυνα- μώσουνε ἡ ἐπαρχίαίς, καὶ γιὰ νὰ μὴν κᾶνη μήτε ὁ Βασιλεὺς ὅ,τι θέλει, μήτε ἡ βουλὴ.

Καὶ μετ' Συμβούλιους τοῦ Βασιλείου, γιὰ νὰ μὴν κάνομε οἱ ὑπουργοὶ ὅ,τι θέλου.

Ἀμήν.

Ἰούλιος 1881.
 ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΗΝΑΙΩΤΑΚΗΣ
 Πρ. Ὑπουργός

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΤΡΙΔΑ *

ΔΑΣΗ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΡΙΑ

Ἡ Ὄξυά, τὸ βουνὸ ποῦ λέγαμε, ὀνομάσθη, ἔτσι ἀπὸ τὴς ὄξυες ποῦ ἔχει στὴν κορφή του. Μεγάλο δάσος ἀπὸ ὄξυες ἔχει ὁ Κίσαβος, ἀλλὰ καὶ ὁ Πίνδος ἔχει.

Τὰ ἔλατα ὅμως καὶ τὰ πεύκα εἶναι τὰ κυριώ- τερα δένδρα τῆς Ἑλλάδας, καὶ τὰ κοινῶς λεγόμενα δένδρα. Ἀπὸ τὰ καρπερὰ δένδρα ἐλιές καὶ συκίες ἔχει περισσότερα ἡ Ἑλλάδα.

Ὅπως κατ' ἐξοχὴν ἄλλογο τὸν ἵππο ἀπὸ τὰ ζῶα λέει ὁ Ρωμῖός, ἔτσι καὶ τὰ διάφορα εἶδη τῆς δρυὸς κατ' ἐξοχὴν δένδρα τὰ ὀνόμασε.

Πριναρία καὶ κροτανιές καὶ ἀριές ἐρχονται ἔ- πειτα. Στὴν Ἀθιναλία βλέπει κανεὶς σειρὲς ἀπὸ νεο- φύτευτα κυπαρισσάκια, ἐνῶ στὸ τούρκικο οἱ πένθι- μοι καὶ μαῦροι παλαιοὶ κυπαρισσῶνες δείχνουν τὰ νεκροταφεῖα τῶν Μωαμεθανῶν κάθε λίγο λίγο. Ὁ Ταύγετος, ποῦ εἶναι στὸ νότο τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ ὁ Γράμμος, ποῦ εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ βορειότερα βουνὰ του, εἶναι πευκοφυτεμένα.

Καὶ ἡ Ἀττικὴ μας ὅλη πευκοφορεῖ.

Κεφαλάρι λένε τὸ δάσος ποῦ πρᾶσινίζει ἀπὸ πάνω ἀπ' τὸ χωριὸ ἢ ἀπὸ πάνω ἀπ' τὰ χωράφια τοῦ χωριοῦ. Εἶναι τὸ ἱερὸ καὶ ἄθικτο δάσος, τὸ ἄλ- σος τῆς νέας Ἑλλάδας. Αὐτὸ φυλάει τὴν περιουσία καὶ τὴν ζωὴ τῶν χωρικῶν ἐμποδίζοντας τὸν χειμῶνα νὰ δημιουργηθοῦνε ῥέματα ποῦ παρασύρουν τὸ καρ- ποφόρο χῶμα, κρατῶντας δροσιὰ τὸ καλοκαίρι, καὶ

* Ἡ ἀρχὴ του στὸ 112 φύλλο τοῦ «Νουμᾶ».

* Ἡ ἀρχὴ του στὸ 112 φύλλο τοῦ «Νουμᾶ».